

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Fakulta pedagogická

Bakalářská práce

Sbírka řešených příkladů z finanční
matematiky pro 2. stupeň ZŠ - peníze,
hospodaření domácnosti

Vypracovala: Markéta Křížová
Vedoucí práce: RNDr. Vladimíra Petrášková, Ph.D.

České Budějovice 2016

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci na téma Sbíрка řešených příkladů z finanční matematiky pro 2. stupeň ZŠ- peníze, hospodaření domácnosti jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 24. 6. 2016

.....
Markéta Křížová

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych ráda poděkovala paní RNDr. Vladimíře Petráškové, Ph.D. za odborné rady, ochotu, vstřícnost, svatou trpělivost, velmi cenné a neméně věcné připomínky a spolupráci při vedení mé bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům, že mě tolik let trpělivě a tiše podporovali a snažili se mi co nejvíce vypomoci při zpracování této práce.

ANOTACE

Cílem této bakalářské práce je seznámit žáky základní školy se základními principy finanční gramotnosti, neboť její znalost je nezbytná pro správné rozhodování ve světě financí. Bakalářská práce je koncipována jako sbírka řešených úloh, která má sloužit žákům druhého stupně základní školy. Tato závěrečná práce se zabývá problematikou a řešenými příklady z praxe. Témata, na která je práce zaměřená, jsou reklamace, reklama, rodinný rozpočet, inflace, měnový kurz, cena výrobku/služby (DPH) a hotovostní a bezhotovostní forma peněz.

ANOTACE

The aim of this bachelor thesis is to introduce basic principles of financial literacy to primary school pupils because its knowledge is necessary for correct decision making in a financial world. Bachelor thesis is designed as a compilation of solved tasks, which is supposed to serve upper primary school pupils. This thesis deals with issues and solved examples from practice. Subjects used in this compilation are warranty claim, false advertising, family finances, inflation, currency exchange rate, price of product/service (VAT) and cash and cashless form of currency.

OBSAH

1. Úvod	6
2. Hotovostní a bezhotovostní forma peněz	7
3. Cena výrobku/služby (DPH).....	19
4. Měnový kurz.....	23
5. Inflace	28
5.1 Spotřebitelský koš:.....	28
6. Rodinný rozpočet	36
7. Reklama.....	44
8. Reklamace	52
9. Závěr.....	58
Literatura	59

1. ÚVOD

Finance jsou nezpochybnitelně součástí celé naší historie. Zmínky o různých formách platidel, případně vzácných trvanlivých předmětů, vhodných ke směně se datují už od 5. tisíciletí př. n. l. v Mezopotámii.

V dnešním světě pokroku, internetu a dostatku informací je neméně důležité se orientovat i ve světě financí. Finanční svět se rozvíjí neskutečnou rychlostí a finanční trh nabízí stále nové a ještě lepší služby, ale jsou všechny nabízené služby opravdu tak výhodné, jak se prezentují? Na takovou a podobné otázky se snažím v této práci zaměřit. Na internetu najdeme dostatek informací k tématu finančních produktů, ale ne všechny bývají správné. Já jsem se při psaní této bakalářské práce mnohokrát setkala s nepřesnými údaji.

V této závěrečné práci se budu zabývat některými tématy ze světa financí, ať už se bude jednat o cenu výrobku, příp. služby, inflaci nebo dokonce o pravidla při reklamaci zboží. Budu vycházet z příkladů a případů, se kterými se můžeme setkat v běžném životě. Všechny úlohy v této sbírce budou řešené.

2. HOTOVOSTNÍ A BEZHOTOVOSTNÍ FORMA PENĚZ

Platit můžeme dvěma základními způsoby. Použitím hotovosti, nebo bezhotovostně. Oba způsoby mají svoje výhody, ale i nevýhody.¹

PENÍZE

Peníze jsou prostředek sloužící k nákupu a prodeji zboží nebo služeb.

V současné době mají peníze tři **základní funkce**:

- **prostředek směny** (umožňují nákup a prodej a to i nezávisle na sobě),
- **zúčtovací jednotka** (umožňují bezhotovostní operace),
- **uchovatel hodnoty** (umožňují nám spořit a časem pořizovat zboží vyšších hodnot nebo ukládat hodnotu dlouhodoběji, a tak vytvářet jmění). (Dvořáková a kol., 2011)

HOTOVOSTNÍ PLACENÍ

V případě hotovostního placení používáme fyzické peníze. Platit hotovostí můžeme prakticky všude za výrobky nebo služby, limitováni jsme pouze částkou, kterou máme k dispozici a limitem 270 000 Kč, který určuje zákon.

VÝHODY A NEVÝHODY HOTOVOSTNÍ PLATBY

Výhody

- Bankovky a mince jsou kdykoli k dispozici.
- Bankovky a mince jsou jako domácí měna všeobecně přijímány.
- Lze hradit závazky (půjčka mezi občany) bez prostředníka (pokladny).
- Výši volných prostředků má držitel neustále pod kontrolou.

---

¹ <http://www.tivit.cz/poradime-vam/financni-poradenstvi/penize/formy-penez/hotovostni-a-bezhotovostni-penize/hotovostni-a-bezhotovostni-penize>

Nevýhody

- Nebezpečí odcizení bez náhrady.
- Bankovky a mince jsou použitelné pouze na území platnosti.
- Směna pro použití v zahraničí vyžaduje náklady.
- Riziko přijetí a placení padělkem.
- Omezené užití do výše okamžitého objemu hotovosti.²

BEZHOTOVOSTNÍ PLACENÍ

Při bezhotovostním placení nepoužíváme fyzické peníze, peníze se převádějí z účtu na účet. Používáme například směnky, šeky, dárkové poukazy, internetové bankovníctví, mobilní bankovníctví apod.

VÝHODY A NEVÝHODY BEZHOTOVOSTNÍ PLATBY

Výhody

- Není třeba platit na pokladně, nebo na poště.
- Platbu lze poslat odkudkoliv, např.: přes mobilní telefon z nádraží.
- Nehrozí odcizení peněz zlodějem.
- Platba není omezena pracovní dobou pokladny.

Nevýhody

- Ne každý obchodník přijímá bezhotovostní platby.
- Platební terminál není vždy k dispozici.
- Platba je závislá na zůstatku bankovního účtu.
- Nelze platit ve všech místech bezhotovostně, např.: pošta, parkoviště, MHD.³

---

² <http://www.nenechsedojit.cz/platebni-styk>

³ <http://www.nenechsedojit.cz/platebni-styk>

POŠTOVNÍ POUKÁZKY

Slouží pro platby prováděné v hotovosti prostřednictvím české pošty.

Poštovní poukázka typu A

- Částku uhradíme na poště v hotovosti, příjemci je připsána na účet
- Platíme takto např.: daně, nájem, telefon, pojistné

Poštovní poukázka typu B

- Částka je uhrazena bezhotovostně z účtu, příjemce si ji vyzvedne na poště v hotovosti
- Vyzvedáváme si takto přeplatky např.: za daně, energie

Poštovní poukázka typu C

- Uhrazení a vyzvednutí probíhá na poště ve formě hotovosti

Poštovní poukázka typu D

- Uhrazení a vyzvednutí probíhá na poště ve formě hotovosti
- Výplata částky probíhá ve lhůtě jednoho pracovního dne ode dne podání

SIPO – SOUSTŘEDNÉ INKASO PLATEB OBYVATELSTVA

- Slouží pro pravidelné platby domácnosti různého charakteru, různým příjemcům, např.: televize, rozhlas, energie, telefon, svoz odpadu apod.⁴

ELEKTRONICKÉ BANKOVNICTVÍ

Pomocí elektronického bankovníctví, provádíme různé bezhotovostní transakce nebo jen kontrolujeme stav účtu. Můžeme tak činit pomocí mobilního bankovníctví, internetového bankovníctví nebo home bankingu. (Skořepa, Skořepová, 2008)

ZÁKLADNÍ PŘÍKAZY:

- *Jednorázový platební příkaz* – platbu na cizí účet provádím pouze jednou

---

⁴ <http://www.tivit.cz/poradime-vam/financni-poradenstvi/penize/formy-penez/hotovostni-a-bezhotovostni-penize/hotovostni-a-bezhotovostni-penize>

- *Trvalý platební příkaz* – platbu na cizí účet provádím opakovaně ve stejné výši, např.: školkové, nájem
- *Zahraniční platba* – slouží pro platby v cizí měně a CZK na účet příjemce v zahraničí nebo, v případě cizí měny, na účet příjemce v ČR
- *Inkaso* – slouží pro opakovanou platbu na cizí účet v různé výši, avšak do určitého, námi nastaveného, limitu
- *SIPO* – Česká pošta pravidelně vybírá z mého účtu peníze a rozesílá je na jiné účty, které jsme poště dříve uvedli

PŘÍKLAD 1:

Jaké hodnoty mají v ČR platné mince a bankovky, které jsou aktuálně v oběhu? Co, případně kdo, je na mincích a bankovkách vyobrazen?

ŘEŠENÍ:

Mince mají následující hodnoty a jsou na nich vyobrazeny (hodnota-líc/rub):

- 1 Kč - Český lev/svatováclavská koruna
- 2 Kč - Český lev/gombík (velkomoravský šperk)
- 5 Kč - Český lev/Karlův most
- 10 Kč - Český lev/Petrov v Brně (národní kulturní památka) – vzor 1993
- Český lev/fragment kotvového strojku - vzor 2000
- 20 Kč - Český lev/sv. Václav – vzor 1993
- Český lev/fragment astrolábu – vzor 2000
- 50 Kč - Český lev/charakteristické budovy Prahy

Bankovky mají následující hodnoty a jsou na nich vyobrazeny (hodnota-líc):

- 100 Kč - Karel IV
- 200 Kč - Jan Amos Komenský
- 500 Kč - Božena Němcová
- 1 000 Kč - František Palacký
- 2 000 Kč - Ema Destinová
- 5 000 Kč - Tomáš Garrigue Masaryk

PŘÍKLAD 2:

Z internetu si stáhni obrázek libovolné české bankovky a vyznač na ní všechna místa, kde se podle tebe nacházejí bezpečnostní prvky. Vypiš bezpečnostní prvky této bankovky.

ŘEŠENÍ:

V řešení příkladu budeme pracovat s bankovkou v hodnotě 2 000 Kč. Nejprve se podíváme na ochranné prvky bankovky na lici bankovky a poté na rubu.

Na obr. 1 můžeme shlédnout ochranné prvky na lici bankovky v hodnotě 2 000 Kč a na obr. 2. na rubu této bankovky.

Obrázek 1: Líc bankovky v hodnotě 2 000 Kč

Zdroj: ČNB

Na lici najdeme tyto ochranné prvky: 1 – Barevná vlákna, 2 – Vodoznak, 3 – Soutisková značka, 4 – Proměnlivá barva, 5 - Okénkový proužek s mikrotextem, 6 – Iridiscentní pruh, 7 – Mikrotext, 8 – Skrytý obrazec

Obrázek 2: Rub bankovky v hodnotě 2 000 Kč

Zdroj: ČNB

Na rubu najdeme následující ochané prvky: 1 – Soutisková značka, 2 – Mikrotext, 3 – Vodoznak, 4 – Barevná vlákna

PŘÍKLAD 3:

Paní M. Černé přišlo měsíční vyúčtování za telefon ve výši 1 056,28 Kč. Do výše 800 Kč se jí platba strhává automaticky pomocí inkasa, což se tentokrát nestalo. *Číslo účtu paní Černé je: 206138160, kód banky: 0600, číslo účtu příjemce (telefonní společnosti): 5001140042, kód banky: 2700, variabilní symbol: 7896523468, konstantní symbol: 2531.* Jakým způsobem může například paní Černá telefon zaplatit?

ŘEŠENÍ:

- a) Paní Černá může telefon zaplatit poštovní poukázkou typu A (viz obr. 3). Pokud se poukázku vyplnit dle zadání příkladu.

Obrázek 3: Poštovní poukázka typ A

The image shows a blank form for a 'Poštovní poukázka A' (Postal Order Type A). The form is divided into several sections:

- Top Left:** 'Poštovní poukázka A', 'Podací lístek', 'Podací číslo', 'Cena', 'Česká pošta, s.p.', 'IČ: 47114983', 'ČESKÁ POŠTA', 'Dobrá služba', 'Účel platby'.
- Top Right:** 'Poštovní poukázka A', 'Číslo Kč', 'Tr. kód'.
- Middle Left:** 'Kč', 'h', 'Slavy', 'Adresa majitele účtu', 'Č. účtu / Kód banky', 'V. symbol', 'S. symbol', 'Odesílatel', 'Č. účtu.../0300'.
- Middle Right:** 'Ve prospěch účtu*', 'Kód banky', 'V. symbol', 'K. symbol', 'S. symbol', 'Odesílatel (hůlkovým písmem, tiskem)', 'jméno', 'příjmení', 'ulice (obec), č. domu, PSČ, dodávací pošta'.
- Bottom:** 'Vyplní plátee - majitel Poštůžira nebo Poštikonta jen při bezhotovostní úhradě', 'Datum, právoplatný podpis', 'Datum splatnosti', 'Zúčtujte na vrub účtu plátee', 'Kód banky'.

Zdroj: Vlastní

Vyplnění této poukázky můžeme shlédnout na obr. 4.

Obrázek 4: Vyplněná poštovní poukázka typ A

Poštovní poukázka A

Podací listek
Podací číslo
Cena
Česká pošta, s.p.
IČ 47114983

Účel platby: **Platba za telefon**

Číslo účtu: =1056= Kč 28 h

Adresa příjemce: **Telefonní společnost**

Adresa odesílatele: **Telefonní společnost**

Č. účtu: -5001140042/2700
V. symbol: 7896523468
S. symbol:
Odesílatel: **M. ČERNÁ**

Č. účtu: / 0300

Postovní poukázka A

Částka Kč: = = = 1 0 5 6 2 8 Tr. kód

Na prospěch účtu: 0 0 0 0 0 0 5 0 0 1 1 4 0 0 4 2

Kód banky: 2 7 0 0 V. symbol: 7 8 9 6 5 2 3 4 6 8
K. symbol: 2 5 3 1 S. symbol: 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

*) Údaje zanesete vpravo, první část čísla účtu (příběžně) uvedte před zobrazenou součástí čísla

Odesílatel (hůlkovým písmem, tiskem)
jméno: **M.**
příjmení: **Č E R N Á**
ulice (tabulka), č. domu, PSČ, dodávací pošta:
Z A O T A V O U 2 0
D O L N Í Ú Ž L A B Y
9 9 9 9 9

Vyplní plátce – majitel Postboxu nebo Postkonta jen při bezhotovostní úhradě

Datum, právoplatný podpis

Datum splatnosti

Zúčtujte na vrub účtu plátce

Kód banky

Zdroj: Vlastní

- b) Další způsob zaplacení telefonního účtu je zadání jednorázového příkazu k úhradě přes internetové, resp. mobilní bankovníctví (viz obr. 5). Pokus se opět vyplnit internetové okno dle zadání.

Obrázek 5: Screen příkazu k úhradě přes internetové bankovníctví

Typ příkazu k úhradě Příkaz k úhradě
 Hromadná platba
 Převod mezi vlastními účty

Šablona:

Vlastní účet:

Účet příjemce: -

Kód banky: [Vybrat ze seznamu](#)

Částka:

Variabilní symbol:

Konstantní symbol:

Specifický symbol:

Datum splatnosti:

Zpráva pro příjemce:

Kategorie: [Nová kategorie](#)

Poznámka:

Zdroj: Vlastní

Vyplněné okno můžeme vidět na obr. 6.

Obrázek 6: Screen vyplněného příkazu k úhradě přes internetové bankovníctví

Typ příkazu k úhradě	☒ Příkaz k úhradě
	☐ Hromadná platba
	☐ Převod mezi vlastními účty
Šablona	Vyberte šablonu ▼
Vlastní účet	206138160 - Běžný účet CZK ▼
Účet příjemce	<input type="text"/> - <input type="text" value="5001140042"/>
Kód banky	<input type="text" value="2700"/> Vybrat ze seznamu ↗
Částka	<input type="text" value="1056,28"/>
Variabilní symbol	<input type="text" value="7896523468"/>
Konstantní symbol	<input type="text" value="2531"/>
Specifický symbol	<input type="text"/>
Datum splatnosti	<input type="text" value="23.06.2016"/>
Zpráva pro příjemce	<input type="text"/>
Kategorie	Vyberte kategorii ▼ Nová kategorie ↗
Poznámka	<input type="text"/>

Zdroj: Vlastní

PŘÍKLAD 4:

Pan Novák stále zapomíná vkládat na účet stavebního spoření měsíční částku ve výši 1 500 Kč. Vnučka mu poradí, ať si nastaví trvalý příkaz k úhradě. Panu Novákovi se ale nechce na pobočku banky a tak využije k zadání trvalého příkazu internetového bankovníctví. Víme, že účet příjemce je: 3124-6785412496, kód banky: 7970, V. symbol: 426875931, K. symbol: 2123, S. symbol: 159374826. Zadej správně údaje do okna trvalého příkazu k úhradě v obr. 7.

Obrázek 7: Screen okna trvalého příkazu v internet bance

Šablona	<input type="text" value="Vyberte šablonu"/>
Vlastní účet	<input type="text" value="206138160 - Běžný účet CZK"/>
Účet příjemce	<input type="text"/> - <input type="text"/>
Kód banky	<input type="text"/> Vybrat ze seznamu
Popis	<input type="text"/>
Částka	<input type="text"/> CZK
Datum první platby	<input type="text" value="24.06.2016"/>
Datum ukončení platnosti	<input type="text"/>
Variabilní symbol	<input type="text"/>
Konstantní symbol	<input type="text"/>
Specifický symbol	<input type="text"/>
Frekvence plateb	<input type="text" value="Měsíčně"/>

Zdroj: Vlastní

ŘEŠENÍ:

Zadání trvalého příkazu přes internet banku. Vyplněné okno můžeme vidět na obr. 8.

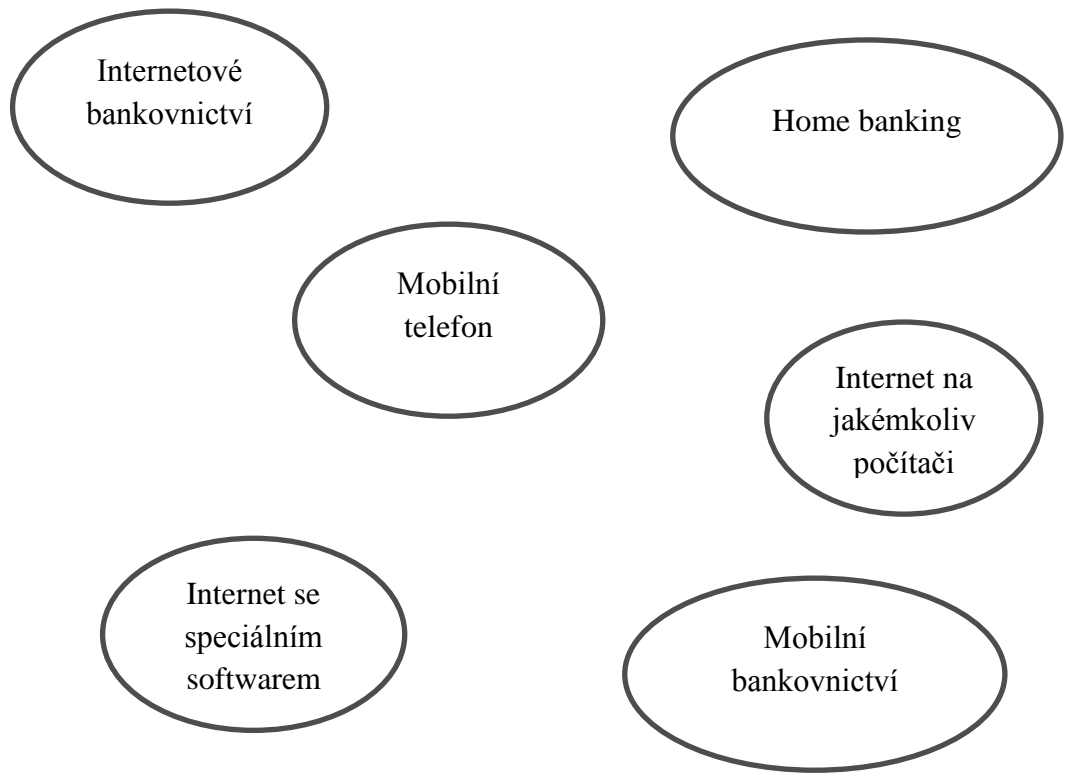
Obrázek 8: Screen vyplněného okna trvalého příkazu v internet bance

Šablona	<input type="text" value="Vyberte šablonu"/>
Vlastní účet	<input type="text" value="206138160 - Běžný účet CZK"/>
Účet příjemce	<input type="text" value="3124"/> - <input type="text" value="6785412496"/>
Kód banky	<input type="text" value="7970"/> Vybrat ze seznamu
Popis	<input type="text" value="Stavební spoření"/>
Částka	<input type="text" value="1500"/> CZK
Datum první platby	<input type="text" value="24.06.2016"/>
Datum ukončení platnosti	<input type="text"/>
Variabilní symbol	<input type="text" value="426875931"/>
Konstantní symbol	<input type="text" value="2123"/>
Specifický symbol	<input type="text" value="159374826"/>
Frekvence plateb	<input type="text" value="Měsíčně"/>

Zdroj: Vlastní

PŘÍKLAD 5:

Spáruj jednotlivé položky.

ŘEŠENÍ:

1. Internetové bankovníctví – Internet na jakémkoliv počítači
2. Home banking – Internet se speciálním softwarem
3. Mobilní bankovníctví – Mobilní telefon

3. CENA VÝROBKU/SLUŽBY (DPH)

TVORBA CENY

Tvorbu ceny ovlivňuje více faktorů, zejména náklady, poptávka a konkurence společnosti, která výrobky (resp. služby) prodává. Cílem společnosti bývá nejčastěji co nejvyšší obrat a zisk.

METODY TVORBY CEN

- a) Nákladově orientovaná tvorba cen – je tvořena náklady, ziskem, DPH, popř. spotřební daní.
- b) Poptávkově orientovaná tvorba cen – firma se zaměřuje na zákazníky, kolik jsou ochotni zaplatit za jejich produkt, a podle toho se stanoví cena, tzv. pohyblivá cena.
- c) Stanovení ceny podle konkurence – cena se odvíjí od ceny konkurence, vždy jen o něco málo vyšší, nebo nižší. (J. Radová, P. Dvořák, 2007)

DPH

Daň z přidané hodnoty by se klidně mohla jmenovat daň ze všeho, je jí zatíženo téměř všechno zboží a služby. Je nejdůležitější z příjmů státního rozpočtu a platíme ji všichni za využití zboží a služeb.

SAZBY DPH

Platí tři sazby DPH: základní, snížená a druhá snížená

- základní sazba DPH je 21% - Uplatňujeme ji na naprostou většinu zboží a služeb.
- první snížená sazba DPH je 15% - Uplatňujeme ji například na teplo, potraviny, městskou dopravu
- druhá snížená sazba DPH je 10% - Uplatňujeme ji na léky, knihy a dětskou výživu

PŘÍKLAD 1:

V obchodě s elektronikou je u první televize cena 16 500 Kč včetně DPH, ale v případě, že si ji koupíte a zaplatíte v hotovosti, dostaneme slevu 3%. U druhé televize je cena 13 500 Kč bez DPH. Která TV při placení v hotovosti vyjde levněji?

ŘEŠENÍ:

1 TV s DPH: 16 500 Kč.

$$\text{Sleva 3\%: } 16\,500 \cdot 0,03 = 495 \text{ Kč.}$$

$$\text{Celkem zaplatíme za 1 televizi } 16\,500 - 495 = \mathbf{16\,005 \text{ Kč.}}$$

2 TV bez DPH: 13 500 Kč.

$$\text{DPH na elektroniku je 21\%: } 13\,500 \cdot 0,21 = 2\,835 \text{ Kč.}$$

$$\text{Celkem zaplatíme za druhou televizi } 13\,500 + 2\,835 = \mathbf{16\,335 \text{ Kč.}}$$

ODPOVĚĎ:

Výhodnější pro nás bude koupě první televize za 16 005 korun, neboť je oproti druhé televizi o 330 korun levnější.

PŘÍKLAD 2:

Paní Šťastná si naplánovala, že za rekonstrukci kuchyně utratí 98 000 Kč. Ve skutečnosti zaplatila o 9 % více, než plánovala.

- Kolik korun zaplatila za rekonstrukci?
- Jaký byl rozdíl mezi plánovanou a skutečnou cenou za rekonstrukci?

ŘEŠENÍ:

a)

Vypočteme cenu za kuchyň s 9% navýšením:

$$98\,000 \cdot 1,09 = \mathbf{106\,820 \text{ Kč.}}$$

ODPOVĚĎ:

Paní Šťastná zaplatila za rekonstrukci kuchyně 106 820 Kč.

b)

Spočítáme rozdíl mezi skutečnou a plánovanou cenou kuchyně:

$$106\,820 - 98\,000 = \mathbf{8\,820\,Kč.}$$

ODPOVĚĎ:

Paní Šťastná zaplatila za rekonstrukci kuchyně o 8 820 korun více, než si naplánovala.

PŘÍKLAD 3:

Tonda má rád kukuřičné lupínky. V obchodě U Pařízků mají na výběr tato balení:

- a) 375 g za 33,20 Kč
- b) 500 g za 42,40 Kč
- c) 750 g za 65,80 Kč
- d) 1 000 g za 82,60 Kč

Které balení je pro Tonda cenově nejvýhodnější?

ŘEŠENÍ:

Vydělíme cenu počtem gramů a zjistíme cenu za 1g.

- a) $33,20 / 375 = 0,0885$
- b) $42,40 / 500 = 0,0848$
- c) $65,80 / 750 = 0,0773$
- d) $82,60 / 1000 = 0,0826$

Výsledky porovnáme a tím zjistíme nejvýhodnější balení.

$$\mathbf{0,0773\ (c) < 0,0826\ (d) < 0,0848\ (b) < 0,0885\ (a)}$$

ODPOVĚĎ:

Tondovi se nejvíce vyplatí kupovat 750g balení kukuřičných lupínků.

PŘÍKLAD 4:

Paní Marková zaplatila v obchodním domě PRIOX za nákup dvou kusů záclon celkem 644Kč. K nákupu použila zákaznickou kartu se slevou 5%. Vypočítej, jaká je výše slevy a kolik by za záclony zaplatila, kdyby zákaznickou kartu neměla. (zaokrouhli na celé koruny).

ŘEŠENÍ.

$$\begin{aligned} \text{Výpočet ceny bez slevy: } & x - x \cdot 0,05 = 644 \\ & x \cdot 0,95 = 644 \\ & x = 644 / 0,95 \\ & x = \mathbf{678 \text{ Kč.}} \end{aligned}$$

$$\text{Výše slevy: } 678 - 644 = \mathbf{34 \text{ Kč.}}$$

ODPOVĚĎ:

Sleva na záclony paní Markové činí 34 Kč, bez této slevy by za dvě záclony zaplatila 678 Kč.

PŘÍKLAD 5:

Syn paní Novotné má narozeniny. Paní Novotná se rozhodne připravit mu narozeninovou oslavu. Sepsala si proto seznam věcí, které bude potřebovat na přípravu oslavy a běžný chod domácnosti. Zde jsou některé z nich: *zpěvník, jogurty, cukr, párátka, pečivo, nealkoholické nápoje, dětské plenky, permanentka na autobus, máslo, balónky, dětská výživa, zákusky, jar, mýdlo, kytara, toaletní papír*. Do následující tabulky doplň, jaké sazbě DPH jednotlivé položky seznamu podléhají.

Tabulka 1: Zadání příkladu 5 - DPH

DPH	21%	15%	10%
Zboží			

Zdroj: Vlastní

ŘEŠENÍ:

Tabulka 2: Řešení příkladu 5 - DPH

DPH	21%	15%	10%
Zboží	párátka	jogurty	zpěvník
	balónky	cukr	dětská výživa
	jar	pečivo	
	mýdlo	nealko nápoje	
	kytara	permanentka na autobus	
	toaletní papír	máslo	
	plenky	zákusky	

Zdroj: Vlastní

4. MĚNOVÝ KURZ

DEFINICE:

Radová (2013) uvádí: “*měnový kurz je poměr, v jakém se směňují dvě navzájem cizí měny neboli cena jedné měny vyjádřená v jiné měně.*“

Volně směnitelné měny – kurz je určován nabídkou a poptávkou po dané měně.

KURZOVNÍ LÍSTEK – soupis kurzů měn států k určitému dni

VALUTY – bankovky a mince cizího státu

DEVIZY – finanční prostředky v bezhotovostní měně, ve formě směnek, šeků, zůstatku na bankovním účtu

Tabulka 3: Kurzy devizového trhu

Země	Měna	Množství	Kód	Kurz
Dánsko	koruna	1	DKK	3,632
EMU	euro	1	EUR	27,020
Chorvatsko	kuna	1	HRK	3,613
Mexiko	peso	1	MXN	1,323
Norsko	koruna	1	NOK	2,895
Polsko	zlotý	1	PLN	6,122
Rusko	rubl	100	RUB	35,940
USA	dolar	1	USD	23,717
Velká Británie	libra	1	GBP	34,209

Zdroj: ČNB, 9. 5. 2016

PŘÍKLAD 1:

Rodina pana Nováčka se chystá na desetidenní dovolenou do Chorvatska. Pan Nováček spočítal, že ho dovolená, včetně veškerých výloh spojených s cestou a ubytováním bude stát 1250 EUR a 900 HRK.

- a) Vypočítej, kolik korun bude pan Nováček potřebovat na směnu peněz v jednotlivých zařízeních.
- b) Zjisti, zda je pro pana Nováčka výhodnější směnit peníze v bance nebo se směnárnou a o kolik.
- c) Kolik korun by pan Nováček ušetřil nebo prodělal, pokud by na nákup cizí měny použil platební kartu? (Počítej s devizy střed EUR 27,030 a HRK 3,607 (Česká spořitelna, 27. 5. 2016))
- d) Panu Nováčkovi po návratu z dovolené zbylo 80 HRK a 130 EUR. Porovnej, která směna je pro pana Nováčka výhodnější.

Při výpočtu se opírejte o údaje z tabulky 4.

Tabulka 4: Kurz měny k 29. 5. 2016

Měna	Značka	Valuty nákup	Valuty prodej	Banka/Směnárna	Poplatky
Euro	EUR	26,75	27,19	Směnárna Petra	Žádné
Chorvatská kuna	HRK	3,55	3,73	Směnárna Petra	Žádné
Euro	EUR	26,30	27,76	Česká spořitelna	Nákup 2% Prodej 1%
Chorvatská kuna	HRK	3,52	3,71	Česká spořitelna	Nákup 2% Prodej 1%

Zdroj: Směnárna Petra a Česká spořitelna

ŘEŠENÍ:

a)

Víme, že budeme potřebovat 1 250 EUR, ve směnárně dáme za jedno euro 27,19 korun (využíváme pro výpočet hodnoty ze sloupce valuty prodej). Tyto dvě částky mezi sebou vynásobíme, tím získáme částku, kterou zaplatíme za eura. V případě chorvatských kun postupujeme analogicky. Nakonec částky za eura a kuny sečteme a získáme celkovou sumu, kterou vynaložíme na nákup cizí měny ve směnárně.

Směnárna: EUR – $1\,250 \cdot 27,19 = 33\,987,5$ Kč.
HRK – $900 \cdot 3,73 = 3\,357$ Kč.
Celkem: $33\,987,5 + 3\,357 = \mathbf{37\,344,5}$ Kč.

V případě směny peněz v bance, postupuje úplně stejně, jako při směně peněz ve směnárně, nesmíme ovšem zapomenout na případné poplatky, které banka může vyžadovat.

Banka: EUR – $1\,250 \cdot 27,76 = 34\,700$ Kč.
Poplatky: $34\,700 \cdot 0,02 = 35\,394$ Kč.
HRK – $900 \cdot 3,71 = 3\,339$ Kč.
Poplatky: $3\,339 \cdot 0,02 = 3\,405,78$ Kč.
Celkem: $35\,394 + 3\,405,78 = \mathbf{38\,799,78}$ Kč.

ODPOVĚĎ:

Pan Nováček bude potřebovat ve směnárně 37 344,5 Kč a v bance 38 799,78 Kč.

b)

Z bodu a) víme, že pan Nováček na směnu v bance potřebuje 38 799,78 Kč a na směnu ve směnárně 37 344,5 Kč. Porovnáme obě částky a vypočítáme rozdíl mezi nimi.

$$38\,799,78 - 37\,344,5 = 1\,455,28 \text{ Kč.}$$

ODPOVĚĎ:

Panu Nováčkovi se vyplatí provést nákup ve směnárně. Ušetří přesně 1 455,28 Kč oproti nákupu v bance.

c)

Výpočet v tomto bodě bude probíhat analogicky jako v bodě a), pouze místo valuty prodej, budeme počítat s devizy střed, jejichž hodnotu máme v zadání.

Nákup platební kartou: EUR – $1\,250 \cdot 27,030 = 33\,787,5$ Kč.
HRK – $900 \cdot 3,607 = 3\,246,3$ Kč.
Celkem: $33\,787,5 + 3\,246,3 = \mathbf{37\,033,8}$ Kč.

ODPOVĚĎ:

Pan Nováček by nákupem cizí měny platební kartou ušetřil přibližně **1 765,98** Kč v bance (rozdíl celkové částky z bodu a) a c)) a **310,7** Kč ve směnárně (rozdíl celkové částky z bodu a) a c)).

d)

Výpočet v tomto bodě bude probíhat obdobně jako v bodě a), pouze místo valuty prodej, budeme počítat s valuty nákup, jejichž hodnotu máme v tabulce 4.

Směnárna: EUR – $130 \cdot 26,75 = 3\,477,5$ Kč.
HRK – $80 \cdot 3,55 = 284$ Kč.
Celkem $3\,477,5 + 284 = \mathbf{3\,761,5}$ Kč.

Banka: EUR – $130 \cdot 26,30 = 3\,419$ Kč.
Poplatky: $3\,419 \cdot 0,01 = 3\,453,19$ Kč.
HRK – $80 \cdot 3,52 = 281,6$ Kč.
Poplatky: $281,6 \cdot 0,01 = 284,416$ Kč.
Celkem $3\,453,19 + 284,416 = \mathbf{3\,737,606}$ Kč.

ODPOVĚĎ:

Panu Nováčkovi se vyplatí směnit peníze zpět na koruny opět ve směnárně, kde za ně dostane více o 23,894 Kč.

PŘÍKLAD 2:

Pan Nováček se rozhodl, že pojede s kolegy z práce rybařit do Norska. Ubytování, jídlo a dopravu řešit nemusí. Chce si jen směnit peníze pro svoji potřebu. Vezme proto 5 000 Kč a jde do směnárně, kde mají aktuální kurz 3,02 NOK. Kolik norských korun směnou získá?

ŘEŠENÍ:

Celkovou sumu 5 000 Kč vydělíme kurzem norských korun a dostaneme výsledek.

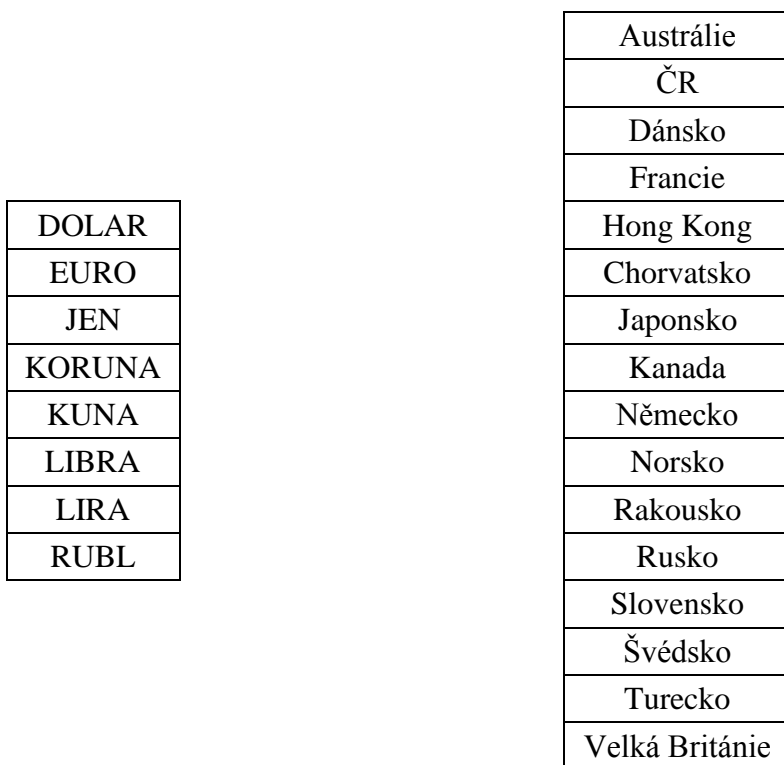
$$\text{CZK} - 5\,000 / 3,02 = \mathbf{1\,655,62} \text{ NOK.}$$

ODPOVĚĎ:

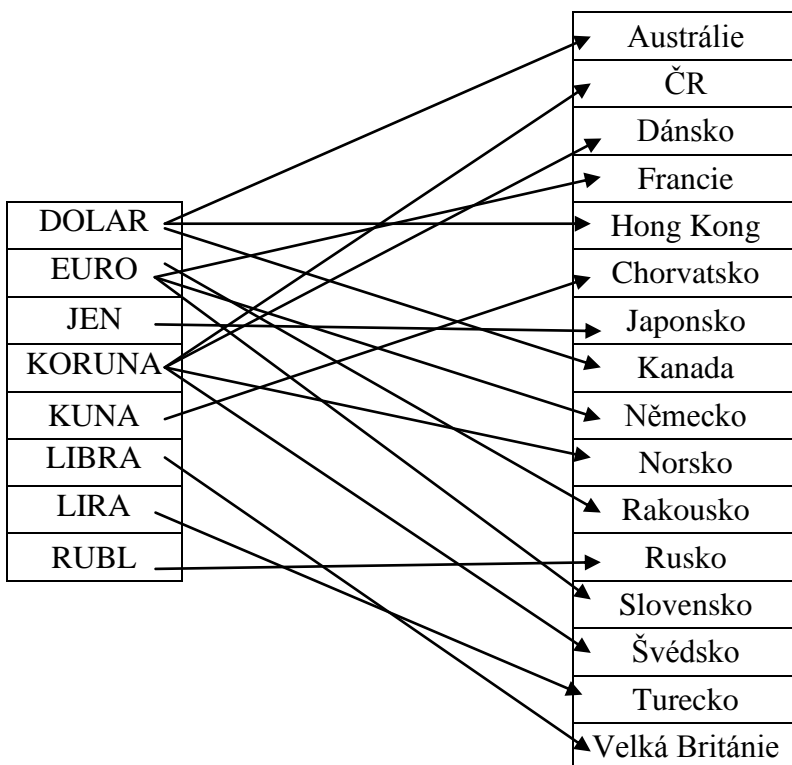
Pan Nováček získá směnou českých korun 1 655 korun norských.

PŘÍKLAD 3:

K jednotlivým měnám přiřaď státy, ve kterých se jimi platí.

ŘEŠENÍ:

5. INFLACE

Z praxe finančního poradce... Na schůzce jsem klientovi (profesí velmi šikovný řemeslník) vysvětloval, co je to inflace? "Pane Hrabale, inflace je, když jste si před rokem v hospodě koupil za 100 Kč 5 piv a letos za stejné peníze 4 piva." Pan Hrabal se zamyslí a říká: "Áha, už to chápu..." Hned na to se však zachmuří a dodá: "Ale který darebák mi to jedno pivo vypil!?"⁵

Co to znamená? Máme – li stokorunu a dnes si za ni koupíme 100 kulatých žvýkaček, pak při roční míře inflace 5 %, si v příštím roce za stejnou cenu koupíme jen 95 takových žvýkaček.

DEFINICE:

Inflace je **růst cen**, resp. **cenové hladiny**. Myslí se tím nárůst cen určité množiny zboží a služeb za uplynulé období (zpravidla jeden rok). Kterých služeb a výrobků se to týká? Všech nebo jen některých? Proto, aby nedocházelo k různým „úpravám“ zkreslujícím cenový vývoj podle vlastní potřeby, jsou přesně stanoveny výrobky a služby, které se do výpočtů zahrnují a určují strukturu tzv. **spotřebitelského koše**. (Bárta, 2014)

5.1 SPOTŘEBITELSKÝ KOŠ:

Představuje modelovou spotřebu průměrné domácnosti/osoby. Obsahuje několik set položek, které jsou agregovány do několika skupin např. odívání, potravin, doprava, rekreace atd. Spotřební koš tak představuje reprezentativní skupinu statků, na jejichž základě je počítána cenová hladina, resp. míra inflace.⁶

Inflace se počítá jako přírůstek průměrného ročního indexu spotřebitelských cen. Vyjadřuje procentuální změnu průměrné cenové hladiny za posledních 12 měsíců oproti 12 předcházejícím měsícům. Jinými slovy je to vyjádření vzestupu či poklesu kupní síly.

⁵ <http://poradci-sobe.cz/vtip-dne/103273/>

⁶ <http://www.vitejtenazemi.cz/slovník/index.php?article=858>

Při výpočtech budeme vycházet z následujícího vzorce pro výpočet inflace:

$$K_n = K_0 \cdot (1 + \pi_1) \cdot \dots \cdot (1 + \pi_n), \quad (1)$$

kde

K_n ..... budoucí cena zboží a služeb,

K_0 ..... současná cena zboží a služeb,

$\pi_1 \dots \pi_n$ .....roční míra inflace v letech 1...n.

Následující tabulka nám ukazuje, jaká byla průměrná meziroční inflace v posledních několika letech:

Tabulka 5: Průměrná meziroční inflace

Rok	Průměrná meziroční inflace v %	Rok	Průměrná meziroční inflace v %
2000	3,9	2008	6,3
2001	4,7	2009	1
2002	1,8	2010	1,5
2003	0,1	2011	1,9
2004	2,8	2012	3,3
2005	1,9	2013	1,4
2006	2,5	2014	0,4
2007	2,8	2015	0,3

Zdroj: Český statistický úřad, 2008

PŘÍKLAD 1:

Pan Brouček loni ušetřil 10 000 Kč. Vypočítej, jakou **reálnou** hodnotu budou mít letos jeho úspory, jestliže počítáme s 3% inflací.

ŘEŠENÍ:

Počítáme 3% inflaci z 10 000 Kč, podle vzorce (1) pro výpočet inflace.

$$10\,000 / (1 + 0,03) = 9\,708,74 \text{ Kč.}$$

ODPOVĚĎ:

Letos budou mít úspory pana Broučka hodnotu 9 708,74 Kč.

PŘÍKLAD 2:

Pan Brouček si chce koupit nový vysavač, jaká bude letos jeho cena, jestliže loni na konci roku tentýž vysavač stál 5 400 Kč a průměrná meziroční inflace je ve výši 0,3%.

ŘEŠENÍ:

Počítáme nárůst ceny díky 0,3% inflaci, dosazujeme do vzorce (1)

$$5\,400 \cdot (1 + 0,003) = 5\,416,20 \text{ Kč.}$$

ODPOVĚĎ:

Pan Brouček si díky inflaci letos za vysavač připlatí o 16 korun a 20 haléřů více, než by za něj zaplatil v předchozím roce.

PŘÍKLAD 3:

Pan Brouček má každý měsíc výplatu ve výši 21 500 Kč. Víme, že míra inflace je 2,4 %. Jakou reálnou hodnotu bude mít výplata pana Broučka za 6 let, pokud se výše míry inflace v průběhu následujících 6 let nezmění, bude tedy 2,4 %?

ŘEŠENÍ:

Počítáme 2,4% inflaci z 21 500 Kč po dobu 6 let, podle vzorce (1) obdržíme:

$$21\,500 / (1 + 0,024)^6 = 18\,648,28 \text{ Kč.}$$

ODPOVĚĎ:

Reálná mzda pana Broučka bude za 6 let 18 648,28 Kč.

PŘÍKLAD 4:

Urči **reálnou** hodnotu dvousetkoruny za x let při roční inflaci p % (viz Tab. 6). Ke svým výpočtům použij kalkulačku (zaokrouhluj na dvě desetinná místa), zjištěné výsledky zaznamenej tabulky 6.

Tabulka 6: Zadání příkladu 4 - inflace

Doba v letech	Míra roční inflace			
	3%	5%	7%	10%
3				
5				
7				
10				

Zdroj: Vlastní.

ŘEŠENÍ:

$$\text{Pro } 3\%: 200/(1+0,03)^3 = 183,03 ,$$

$$200/(1+0,03)^5 = 172,52 ,$$

$$200/(1+0,03)^7 = 162,62 ,$$

$$200/(1+0,03)^{10} = 148,82 .$$

Výpočty pro 5 %, 7 % a 10 % provádíme analogicky. Výsledky jsou zaznamenány v tabulce 7.

Tabulka 7: Řešení příkladu 4 - inflace

Doba v letech	Míra roční inflace			
	3%	5%	7%	10%
3	183,03	172,77	163,26	150,26
5	172,52	156,71	142,60	124,18
7	162,62	142,14	124,55	102,63
10	148,82	122,78	101,67	77,11

Zdroj: Vlastní

PŘÍKLAD 5:

V obchodě pan Brouček zahlédne krásného kuchyňského robota pro manželku. Spočítej, kolik korun stál loni, když v letošním roce ho nabízejí za 9 490 Kč. Počítej s meziroční mírou inflace 1,4 %.

ŘEŠENÍ:

V tomto případě nás zajímá hodnota K_0 ve vzorci (1).

$$9\,490 = K_0 \cdot (1 + 0,014)$$

Po úpravě dostaneme

$$K_0 = \frac{9\,490}{1,014} = 9\,358,97$$

ODPOVĚĎ:

V loňském roce mohl pan Brouček obdarovat manželku kuchyňským robotem v hodnotě 9 359 korun.

PŘÍKLAD 6:

V důsledku parného léta se pan Brouček rozhodne, že si nechá na zahradě vybudovat bazén. Na účtu má přesně 88 000 Kč, které chce do bazénu investovat. Zjistil, že bazén, který si vybral, stojí přesně tolik, kolik má na účtu, ale k bazénu ještě potřebuje určité příslušenství (filtraci, vysavač na nečistoty, ...). Proto se rozhodl vložit své peníze na roční termínovaný vklad, aby si na potřebné příslušenství k bazénu „vydělal“.

Předpokládejme, že míra inflace je 1,2 % a roční úroková míra 2,6 %. Vypočítej, kolik peněz bude mít pan Brouček na příslušenství k bazénu. Pro zjednodušení nebudeme v tomto případě uvažovat daň z úroků.

ŘEŠENÍ:

Úroková míra 2,6 %:

Pan Brouček po roce dostane od banky: $88\,000 \cdot (1 + 0,026) = 90\,288$ Kč.

Inflace 1,2 %:

Po roce bude bazén stát: $88\,000 \cdot (1 + 0,012) = 89\,056$ Kč.

ODPOVĚĎ:

Pan Brouček bude mít na příslušenství k bazénu $90\,288 - 89\,056 = 1\,232$ Kč.

PŘÍKLAD 7:

Paní Květinová si každý rok kupuje v zahradnictví stejné sazeničky rostlinek na svou okrasnou zahrádku.

- a) Vypočítej, kolik korun za ně utratí v roce 2014, jestliže v roce 2009 za ně zaplatila celkem 1 296 Kč, pakliže průměrná roční míra inflace byla pro rok 2010 ve výši 1,5 %, pro rok 2011 měla hodnotu 1,9 %, v roce 2012 byla ve výši 3,3 %, pro rok 2013 ve výši 1,4 % a v roce 2014 měla hodnotu 0,4 %.
- b) Vypočítej, o kolik korun méně zaplatila paní Květinová za sazeničky v roce 2007 než v roce 2009, jestliže v roce 2009 jí stály 1 296 Kč. Počítej s průměrnou roční mírou inflace pro rok 2007 ve výši 2,8 % a pro rok 2008 se 6,3 %.

ŘEŠENÍ:

- a) Dosadíme do vzorce (1), obdržíme:

$$K_n = 1296 \cdot (1 + 0,015) \cdot (1 + 0,019) \cdot (1 + 0,033) \cdot (1 + 0,014) \cdot (1 + 0,004)$$

$$K_n \cong 1\,410$$

ODPOVĚĎ:

Paní Květinová zaplatí po 5 letech za sazeničky 1 410 Kč.

- b) V tomto případě nás zajímá hodnota K_0 našeho vzorce pro výpočet inflace

$$1296 = K_0 \cdot (1 + 0,028) \cdot (1 + 0,063)$$

$$K_0 = \frac{1296}{1,028 \cdot 1,063}$$

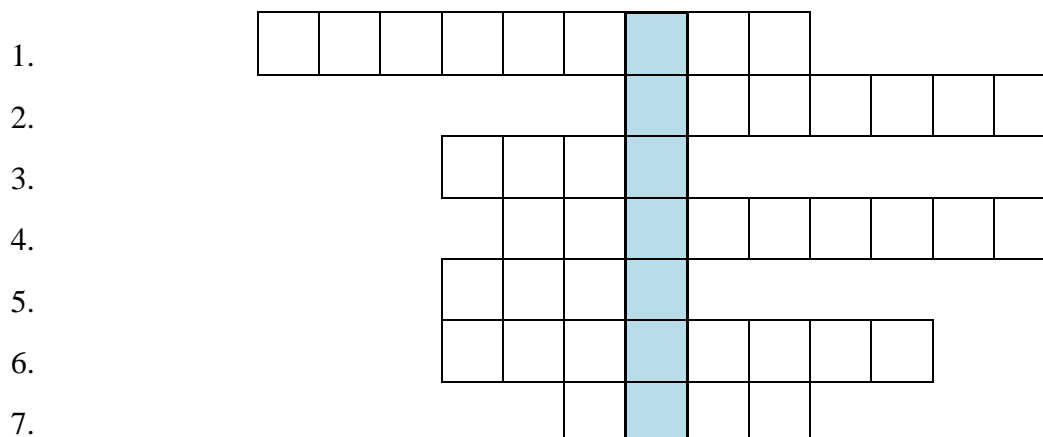
$$K_0 \cong 1186$$

ODPOVĚĎ:

Paní Květinová v roce 2007 zaplatila za sazeničky o 110 korun méně než o dva roky později.

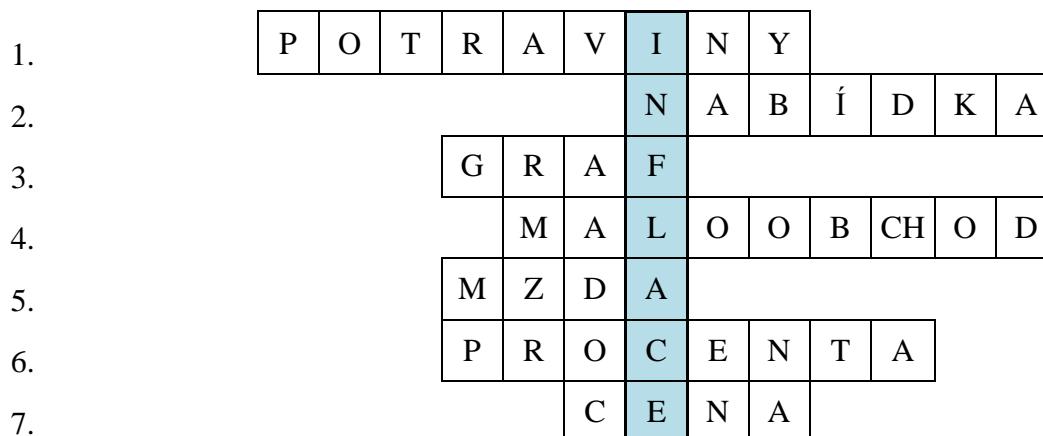
PŘÍKLAD 8:

Vylušti křížovku:

1. Jednou ze skupin spotřebitelského koše jsou výrobky určené k jídlu. Obecně se jim říká ... doplň ...
2. Snažím - li se prodat nějaké zboží, či službu, jedná se o ... doplň ...
3. K zobrazení funkce nejčastěji používáme ... doplň ...
4. Jak nazýváme obchod v malém měřítku?
5. Jak říkáme odměně, kterou dostaneme od zaměstnavatele za odvedenou práci?
6. Co nám pomáhá vyjádřit část celku?
7. Na kartičkách v obchodech se u zboží obvykle nachází jeho ... doplň ...

ŘEŠENÍ:

Tajenka: Inflace

6. RODINNÝ ROZPOČET

ROZPOČET

Rozpočet je předem určený předpoklad příjmů a výdajů. Rozpočet sestavujeme proto, abychom měli nástroj ke splnění cílů, kterých chceme dosáhnout. (Dvořáková a kol., 2011)

Sestavujeme rozpočet denní, týdenní, měsíční nebo roční, záleží, jak potřebujeme.

Vytvořením rodinného rozpočtu vede k získání kontroly nad finanční situací rodiny a ke snížení rizika jejich zbytečných výdajů a případného zadlužování. Lze tím najít zdroje pro rezervy a úspory v rodinném rozpočtu a připravit se tak na nečekané výdaje. (Wikipedie, 11. 5. 2016)

Dělení rozpočtu:

- a) *Schodkový rozpočet* - je takový rozpočet, kde výdaje domácnosti/jedince převyšují příjmy.
- b) *Vyrovnaný rozpočet* – je takový rozpočet, kde se příjmy a výdaje domácnosti/jedince rovnají.
- c) *Přebytkový rozpočet* – je takový rozpočet, kde příjmy domácnosti/jedince jsou vyšší než výdaje.

PŘÍJMY

Jsou peníze, které k nám přicházejí jako odměna za nějakou naši vykonanou činnost.

Rozdělení příjmů:

- a) *Pravidelné příjmy* – peníze, které dostáváme pravidelně
  - a. *Aktivní příjmy* – peníze, které si zasloužíme svou prací, přicházejí k nám jako plat ze zaměstnání, odměna při podnikání, dostáváme je od státu jako důchod, sociální dávky aj.

- b. *Pasivní příjmy* – peníze, které vyděláváme téměř bez práce, jsou to peníze například z pronájmu bytu, vklady, dividendy z akcií aj.
- b) *Nepravidelné příjmy* – peníze, které dostaneme za jednorázovou činnost, přivýdělek ve volném čase, brigáda apod.
- c) *Nahodilé příjmy* – peníze, které se k nám dostanou jako „dar z nebes“ jde třeba o dědictví, prodej majetku nebo výhru v loterii.

VÝDAJE

Výdaje jsou oproti příjmům peníze, které z rodiny odcházejí, jsou to peníze, které jednoduše utratíme za zboží a služby.

Rozdělení výdajů:

- a) *Nezbytné výdaje* – jsou výdaje, za které musíme platit pravidelně, jako třeba nájem, zálohy na služby, splátky
  - a. Trvalé výdaje – platíme je v pravidelných časových intervalech, např.: potraviny
  - b. Jednorázové výdaje – platíme je jednou za čas, např.: nové auto
- b) *Zbytné, investiční výdaje* – jsou výdaje, které snadno omezíme, vstupenky do divadla, knihy, spoření, důchodové připojištění apod.
- c) *Nahodilé výdaje* – jsou například dárky, dovolená

PŘÍKLAD 1:

Následující pojmy zařaď co nejvhodněji do připravené tabulky. (Některé pojmy se dají do tabulky zařadit vícekrát).

Čistá mzda ze zaměstnání, jídlo, splátka půjčky, nájemné, úrok z termínovaného vkladu, kouření, penzijní připojištění, dědictví, dovolená, příjem z podnikání, dividenda z akcií, provoz domácnosti, odměna za brigádu, platba do stavebního spoření, zábava, výhra v loterii, vánoce, rodičovský příspěvek, oblečení, provoz auta, důchod

Tabulka 8: Zadání příkladu 1 - rodinný rozpočet

Příjmy		Výdaje	
Pravidelné:		Nezbytné:	
Nepravidelné:		Zbytné:	
Nahodilé:		Nahodilé:	

Zdroj: Vlastní

ŘEŠENÍ:

Tabulka 9: Řešení příkladu 1 - rodinný rozpočet

Příjmy		Výdaje	
Pravidelné:	Čistá mzda	Nezbytné:	Nájemné
	Rodičovský příspěvek		Jídlo
	Důchod		Provoz domácnosti
	Příjem z podnikání		Splátka půjčky
	Nájemné		provoz auta
	Úrok z termínovaného vkladu		Oblečení
	Dividenda z akcií		
Nepravidelné:	Brigáda	Zbytné:	Kouření
			Provoz auta
			Stavebního spoření
			Penzijní připojištění
Nahodilé:	Výhra v loterii	Nahodilé:	Zábava
			Důchod
	Dědictví		Dovolená
			Vánoce

Zdroj: Vlastní

PŘÍKLAD 2:

Štěpánka je žákyní sedmé třídy. Od rodičů dostává Štěpánka každý týden 150Kč. Jak s nimi naloží je její věc, ale do školy a ze školy se dostat musí. Školu nemá v místě bydliště, a tak každý den do školy musí dojíždět autobusem. Žákovské jízdné stojí 6Kč/cesta. V úterý v sudé týdny jezdí Štěpánka do okresního města na plavání. Cena jízdenky je 14 Kč a za hodinu plavání zaplatí 50Kč. Jezdí vždy na 1,5hodiny. V liché týdny má vždy ve čtvrtek hodiny klavíru (ty má již zaplacené) ve stejném okresním městě jako plavání, ale proto, že hudební škola je na opačné straně města než plavecký bazén, využívá Štěpánka městskou hromadnou dopravu a za jednu jízdu zaplatí 5Kč. Předpokládejme, že měsíc má přesně 4 týdny.

- Sestav měsíční osobní rozpočet Štěpánky.
- Štěpánka by chtěla chodit každou středu se spolužáky do cukrárny za 40Kč, může si to Štěpánka dovolit? Pokud ne, navrhněte řešení.

ŘEŠENÍ:

a)

Peníze od rodičů $4 \cdot 150 = 600\text{Kč}$.

Cesta do/ze školy $20 \cdot 2 \cdot 6 = 240\text{Kč}$.

Cesta do/z okresního města $4 \cdot 2 \cdot 14 = 112\text{Kč}$.

Plavání $1,5 \cdot 50 \cdot 2 = 150\text{Kč}$.

MHD $2 \cdot 2 \cdot 5 = 20\text{Kč}$.

Tabulka 10: Měsíční rozpočet Štěpánky

Štěpánčin měsíční osobní rozpočet			
Štěpánčiny příjmy		Štěpánčiny výdaje	
Peníze od rodičů	600 Kč	Cesta do/ze školy	240 Kč
		Cesta do/z města	112 Kč
		Plavání	150 Kč
		MHD	20 Kč
Celkem:	600 Kč	Celkem:	522 Kč

Zdroj: Vlastní

ODPOVĚĎ:

Z tabulky vidíme, že Štěpánčiny příjmy převyšují její výdaje o 78 korun, to znamená, že se jedná o schodkový rozpočet.

b)

Z tabulky v bodě a) vidíme, že Štěpánka může chodit do cukrárny pouze jednou za měsíc. Pokud, by chtěla chodit častěji, musí někde ušetřit.

Jedna možnost je taková, že by zkrátila plavání pouze na hodinu, tím by ušetřila 50 Kč a měla by tím pádem k dispozici na cukrárnu $78 + 50 = 128$ Kč. To by jí vystačilo na tři návštěvy cukrárny.

Další z možností je aby požádala rodiče o navýšení kapesného nebo si našla nějakou jednoduchou činnost, za kterou by dostala finanční odměnu.

PŘÍKLAD 3:

Sestavte rozpočet domácnosti Jana a Jany Navrátilových z jejich měsíčního výpisu z účtu, doplněného o vysvětlivky paní Navrátilové:

Tabulka 11: Zadání příkladu 3 - rodinný rozpočet

Datum	Transakce	Částka	Poznámka
5.5.	trvalý příkaz	-7 500	splátka hypotéky
7.5.	výběr z bankomatu	-5 000	na provoz domácnosti
8.6.	BESTOF – duben	14 200	mzda Jan
9.5.	Zahradnictví Málek	13 800	mzda Jana
10.5.	SIPO	-8 500	telefon, televize, rozhlas, vodné, energie
12.5.	trvalý příkaz	-1 500	penzijní fond Jan
12.5.	trvalý příkaz	-6 000	spoření na spořicí účet
14.5.	LEAS, a.s.	-5 400	leasing auta
18.5.	transakce platební kartou	-2 300	koupě bot
19.5.	transakce platební kartou	-500	dárky na narozeniny
20.5.	transakce platební kartou	-1 200	provoz auta
25.5.	nájemné na červen	10 000	od Nováků za pronájem
30.5.	poplatky za vedení účtu	-300	

Zdroj: Vlastní

- Zjistěte, jaké jsou měsíční příjmy a výdaje manželů Navrátilových.
- Rozhodněte, zda je rozpočet přebytkový, vyrovnaný nebo schodkový.
- Jde opravdu o schodkový rozpočet, když má rodina výdaje o 200 Kč vyšší než příjmy?
- A co spoření 6.000 Kč měsíčně na spořicí účet? Jde o výdaj nebo ne?

ŘEŠENÍ:

a)

Příjmy:

$$14\,200 + 13\,800 + 10\,000 = \mathbf{38\,000\,Kč.}$$

Výdaje:

$$7\,500 + 5\,000 + 8\,500 + 1\,500 + 6\,000 + 5\,400 + 2\,300 + 500 + 1\,200 + 300 = \mathbf{38\,200\,Kč.}$$

Rodina Navrátilova má měsíční příjmem 38 000 Kč a výdaje 38 200 Kč.

- b) U manželů Navrátilových se jedná v tomto případě o rozpočet schodkový. Výdaje za sledovaný měsíc jsou vyšší než příjmy o 200 Kč.
- c) Tento rozpočet však lze považovat za vyrovnaný, protože deficit 200 Kč (tj. 0,5 %) je zanedbatelný, příští měsíc mohou být výdaje nižší (nekoupí si třeba boty za 2 300 Kč).
- d) Rozpočet na první pohled vychází jako vyrovnaný/schodkový, ale pokud zohledníme, že spoří 6 000 Kč na spořicí účet, jde ve skutečnosti o rozpočet přebytkový, protože se z těchto peněz vlastně nevydávají.

PŘÍKLAD 4:

Vylušti osmisměrku:

P	Ř	Í	J	M	Y	R	Z	Á	B	A	V	A
A	R	O	K	N	*	O	T	C	D	Ý	V	D
S	*	A	I	*	Á		Ý	Í	N	V	Y	Á
I	N	U	V	*	V	J	D	S	E	O	R	G
V	*	T	N	I	Ý	Ě	E	Ě	Z	K	O	I
N	A	O	Ý	*	D	R	N	M	B	T	V	R
Í	R	*	O	I	A	E	*	Z	Y	Y	N	B
N	H	P	C	*	J	N	L	*	T	B	A	O
V	Ý	*	*	Č	E	E	*	N	N	E	N	*
I	V	N	A	H	O	D	I	L	É	Ř	Ý	E
T	Í	N	E	Ř	O	P	S	*	*	P	*	*
K	*	*	T	E	C	I	T	S	E	V	N	I
A	S	CH	O	D	K	O	V	Ý	A	D	Z	M

- AKTIVNÍ   PRAVIDELNÉ
- AUTO   PŘEBYTKOVÝ
- BRIGÁDA   PŘÍJMY
- DĚDIC   ROK
- DEN   SCHODKOVÝ
- INVESTICE   SPOŘENÍ
- MĚSÍC   TÝDEN
- MZDA   VÝDAJE
- NAHODILÉ   VÝHRA
- NÁJEM   VYROVNANÝ
- NEZBYTNÉ   ZÁBAVA
- PASIVNÍ

ŘEŠENÍ:

P	Ř	Í	J	M	Y	R	Z	Á	B	A	V	A
A	R	O	K	N	*	O	T	C	D	Ý	V	D
S	*	A	I	*	Á		Ý	Í	N	V	Y	Á
I	N	U	V	*	V	J	D	S	E	O	R	G
V	*	T	N	I	Ý	Ě	E	Ě	Z	K	O	I
N	A	O	Ý	*	D	R	N	M	B	T	V	R
Í	R	*	O	I	A	E	*	Z	Y	Y	N	B
N	H	P	C	*	J	N	L	*	T	B	A	O
V	Ý	*	*	Č	E	E	*	N	N	E	N	*
I	V	N	A	H	O	D	I	L	É	Ř	Ý	E
T	Í	N	E	Ř	O	P	S	*	*	P	*	*
K	*	*	T	E	C	I	T	S	E	V	N	I
A	S	CH	O	D	K	O	V	Ý	A	D	Z	M

- ~~AKTIVNÍ~~   ~~PRAVIDELNÉ~~
- ~~AUTO~~   ~~PŘEBYTKOVÝ~~
- ~~BRIGÁDA~~   ~~PŘÍJMY~~
- ~~DĚDIC~~   ~~ROK~~
- ~~DEN~~   ~~SCHODKOVÝ~~
- ~~INVESTICE~~   ~~SPOŘENÍ~~
- ~~MĚSÍC~~   ~~TÝDEN~~
- ~~MZDA~~   ~~VÝDAJE~~
- ~~NAHODILÉ~~   ~~VÝHRA~~
- ~~NÁJEM~~   ~~VYROVNANÝ~~
- ~~NEZBYTNÉ~~   ~~ZÁBAVA~~
- ~~PASIVNÍ~~

Tajenka: Rodinný rozpočet

7. REKLAMA

REKLAMA

Reklama je placená nebo neplacená propagace výrobku, služby, společnosti, obchodní značky nebo myšlenky, mající obvykle za cíl zvýšení prodeje. (Wikipedie, 28. 5. 2016)

KLAMAVÁ REKLAMA

Klamavá reklama je lživé šíření údajů o vlastním zboží nebo službách, ve snaze sjednat vlastnímu podniku prospěch na úkor soutěžitelů či spotřebitelů.⁷

---

⁷ <http://www.bezplatnapravni poradna.cz/online-zdarma/ruzne/zneni-vynatky-definice/4836-klamava-reklama-priklad-z-reality.html>

PŘÍKLAD 1:

Podívej se na reklamu na Facebooku (obr. 9). Rozhodni, zda se jedná o klamavou reklamu a proč.

Obrázek 9: Reklama Bonprix

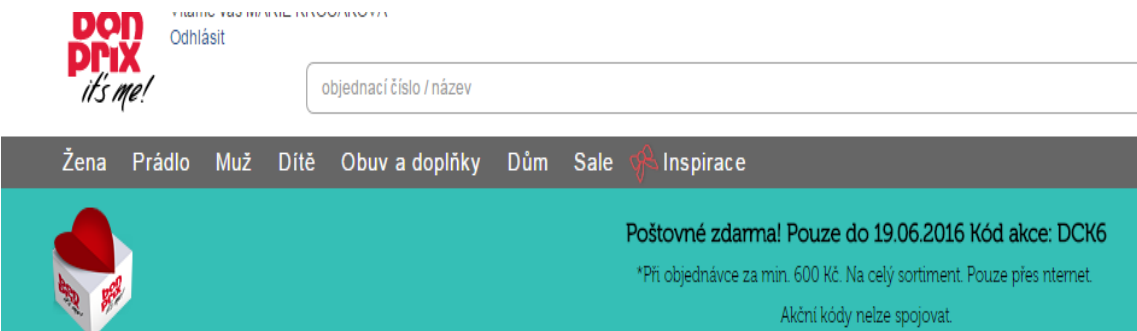
POŠTOVNÉ ZDARMA bonprix
ssl.hurra.com
Objevte nejžhavější trendy z módního světa! Akce pouze do 19.06.

Zdroj: Facebookové stránky

ODPOVĚĎ:

Reklama uveřejněná na FB stránkách se dá klasifikovat jako klamavá, neboť již neuvádí, že poštovné zdarma lze získat pouze na předpokladu, že si objednáte zboží za min. 600 Kč, objednáte si zboží přes internet (ne pomocí katalogu), a zadáte kód akce (obrázek 10).

Obrázek 10: Dodatečné informace k akci

bonprix it's me!
Odhlásit

Žena Prádlo Muž Dítě Obuv a doplňky Dům Sale Inspirace

Poštovné zdarma! Pouze do 19.06.2016 Kód akce: DCK6
*Při objednávce za min. 600 Kč. Na celý sortiment. Pouze přes internet.
Akční kódy nelze spojovat.

Zdroj: <http://www.bonprix.cz/>

PŘÍKLAD 2:

Bankovní společnost Moneta Money Bank nabízí běžný účet s vedením zdarma (Obrázek 11). Opravdu je vedení účtu zdarma, nebo se jedná o klamavou reklamu?

Obrázek 11: Nabídka účtu Moneta Money Bank

The screenshot shows the GE Money website interface. At the top, there is the GE Money logo with 'ČESKÁ REPUBLIKA' underneath, a phone number '224 444 333', and a search bar labeled 'Vyhledat'. Below this is a navigation menu with tabs for 'LIDÉ', 'PODNIKATELÉ A FIRMY', and 'VZTAHY S INVESTORY'. Under 'LIDÉ', there are sub-tabs for 'Účty', 'Spoření', 'Karty', 'Půjčky', 'Hypotéky', 'Auto', 'Investování', and 'Přímé bank'. The main content area features the heading 'Běžné účty Genius' and the sub-heading 'Zbavte se poplatků s účtem Genius Free & Flexi'. A list of benefits includes: 'Vedení účtu a běžné online služby zdarma', 'Bezkontaktní nálepka zdarma', and 'Možnost snížení sazby u hypoték o 0,5 %'. A green button labeled 'ZAŽÁDAT ONLINE' with a right-pointing arrow is positioned below the list. To the right of the text is an image of a ginger cat sitting on a red, reflective ball.

Zdroj: GE Money Bank

ODPOVĚĎ:

Vedení účtu genius Free & Flexi zdarma opravdu je, ale za určitých podmínek. Podmínka v tomto případě je taková, že klient musí každý měsíc přivést na účet min. 7000 Kč, jinak zaplatí za vedení účtu 149 Kč, což ukazuje následující obrázek.

Obrázek 12: Podmínky vedení účtu Genius Free & Flexi

Bankujte s GE Money Bank a využívejte účet i s ostatními službami zdarma.

Stačí dodržet podmínku měsíčního minimálního kreditního příjmu ve výši 7 000 Kč, abyste měli vedení účtu Genius Free & Flexi zdarma i s níže uvedenými službami. V případě nesplnění podmínky činí měsíční poplatek 149 Kč. První dva měsíce vedení účtu i s výše uvedenými službami máte zdarma, a to bez splnění podmínky minimálního kreditního příjmu, abyste měli dostatek času na převedení své výplaty na účet do GE Money Bank.

Zdroj: <https://www.gemoney.cz/lide/ucty/bezne-ucty-genius?f2#free-&-flexi>

PŘÍKLAD 3:

Představme si reklamu, která říká: Všichni, kteří si koupíte tento Náš výrobek a zašlete nám pomocí SMS zprávy kód z obalu, získáváte některou z výherních cen (seznam cen je uveřejněn na webových stránkách soutěže). Vy si výrobek zakoupíte, SMS zprávu s kódem odešlete a v zápětí Vám přijde odpověď, že byly již všechny ceny rozdány. Jedná se o klamavou reklamu, když tato akce má trvat údajně ještě 25 dní?

ODPOVĚĎ:

Ano, v tomto případě se jedná o klamavou reklamu. Prodejce nabízí spotřebiteli něco, co nemá a tím ho klame.

PŘÍKLAD 4:

Vyberte z následujících obrázků ty, které neobsahují prvky klamavé reklamy. Zdůvodněte.

Obrázek 13: Obrázek A k příkladu 4

The advertisement features a woman in a white t-shirt with her arms raised against a blue sky background. In the top left corner is the 'GO HEALTH' logo. The main headline reads: 'Jediný přírodní s vědecky prokázanou vysokou účinností proti nádorovým onemocněním!'. Below this is the product name 'DEKANCERIN Ultra®'. A text box contains the following information: 'DEKANCERIN Ultra® je přírodní produkt z Kebury čínské obsahující vysoce aktivní biosaponiny. Biosaponiny se specificky váží na nádorové buňky a „nabízejí je“ s 280x vyšší efektivitou buňkám imunitního systému ke zničení. S biosaponiny v dostatečném množství je tělo schopné vlastními silami zničit nádor. Tyto skutečnosti jsou již vědecky prokázány desítkami klinických studií v USA i v Evropě.' A red ribbon symbol is located in the bottom right corner of the text box.

Zdroj: <http://kpep.vse.cz/projekty/atlas/atlas-02/>

Obrázek 14: Obrázek B k příkladu 4

GO HEALTH

Rakovina – konečně ohrožena!

DEKANCERIN Ultra®

DEKANCERIN Ultra® je přírodní produkt z Kebury čínské, který obsahuje vysoce aktivní složky účastníci se imunologických kaskád a aktivity buněk tzv. „natural killers“ (přirození zabijáci).

Tyto buňky hrají hlavní úlohu v boji organismu proti buňkám zhoubných nádorů.

Zdroj: <http://kpep.vse.cz/projekty/atlas/atlas-02/>

Obrázek 15: Obrázek C k příkladu 4

GO HEALTH

*DEKANCERIN Ultra –
– Bez rakoviny do jedné vteřiny!*

DEKANCERIN Ultra®

DEKANCERIN Ultra® je přírodní produkt z Kebury čínské, který obsahuje vysoce aktivní složky účastníci se imunologických kaskád a aktivity buněk tzv. „natural killers“ (přirození zabijáci).

Tyto buňky hrají hlavní úlohu v boji organismu proti buňkám zhoubných nádorů.

Zdroj: <http://kpep.vse.cz/projekty/atlas/atlas-02/>

Obrázek 16: Obrázek D k příkladu 4

G GO HEALTH PARAPLIN Ultra® – Už zase skáču přes kaluže!

PARAPLIN Ultra®

PARAPLIN Ultra® je přírodní produkt z Kebury čínské obsahující vysoce aktivní biosaponiny. Biosaponiny se specificky váží na nádorové buňky a „nabízejí je“ s 280x vyšší efektivitou buňkám imunitního systému ke zničení. S biosaponiny v dostatečném množství je tělo schopné vlastními silami zničit nádor. Tyto skutečnosti jsou již vědecky prokázány desítkami klinických studií v USA i v Evropě.

Zdroj: <http://kpep.vse.cz/projekty/atlas/atlas-02/>

Obrázek 17: Obrázek E k příkladu 4

G GO HEALTH PARAPLIN Ultra® – Už zase skáču přes kaluže!

PARAPLIN Ultra®

PARAPLIN Ultra® je přírodní produkt z Kebury čínské, který obsahuje vysoce aktivní složky účastnící se imunologických kaskád a aktivity buněk tzv. „natural killers“ (přirození zabijáci). Tyto buňky hrají hlavní úlohu v boji organismu proti buňkám zhoubných nádorů.

Zdroj: <http://kpep.vse.cz/projekty/atlas/atlas-02/>

Obrázek 18: Obrázek F k příkladu 4

GO HEALTH PARAPLIN Ultra® – Už zase skáču přes kaluže!

PARAPLIN Ultra®

PARAPLIN Ultra® je přírodní produkt z Kebury čínské, který obsahuje složky účastníci podpory metabolismu, které snižují únavu, malátnost a mají také příznivý vliv při stavech nauzey. PARAPLIN Ultra® je pro tyto své účinky vhodný jako doplněk stravy zejména u pacientů s nádorovými onemocněními a při chemoterapii.

Zdroj: <http://kpep.vse.cz/projekty/atlas/atlas-02/>:

ODPOVĚĎ:

Prvky klamavé reklamy neobsahuje pouze obrázek F. V ostatních případech text reklamního sdělení přisuzuje zázračné vlastnosti doplňku stravy proti rakovině, ačkoliv to není vědecky prokázáno. Na obrázku B, najdeme dokonce i klamavý reklamní slogan, „Rakovina – konečně ohrožena!“

PŘÍKLAD 5:

Vypiš co nejvíce příkladů, kde všude se setkáváme s reklamou.

ŘEŠENÍ:

- Televize
- Internet
- Rozhlas (rádio)
- Obchodní domy
- Dopravní prostředky (autobusy, vlaky, MHD)
- Letáky
- Billboardy, plakáty
- Čekárny (lékař, nádraží)
- V tiskopisech (knihy, časopisy)
- Sportoviště

8. REKLAMACE

Reklamacie je stížnost na zakoupené zboží, resp. službu, protože reklamované zboží/služba nemá ty vlastnosti, které má mít, resp. které od služby očekáváme.

CO REKLAMUJEME

Reklamovat lze veškeré zakoupené zboží, na kterém se v záruční době objeví nějaká závada. Reklamacie se vztahuje nejen na zboží, ale i na služby, za které jsme zaplatili, a nejsme s nimi spokojeni.

Reklamovat nelze nedostatky, které vznikly běžným opotřebením, nesprávným použitím, nebo které jsme způsobili vlastním přičiněním (Peníze.cz, 1. 4. 2015)

ZÁRUČNÍ DOBA

Záruční doba je lhůta, do kdy lze zakoupené zboží či službu reklamovat.

Minimální, zákonem daná, záruční doba je u spotřebního zboží 24 měsíců. Obecná záruční doba trvá 6 měsíců a na služby (např.: opravy) se vztahuje záruční doba s délkou trvání 3 měsíce. Při nákupu potravinářského zboží stanovuje občanský zákoník záruční dobu 8 dní a u nákupu krmiv 3 týdny. Při zakoupení zvířat trvá záruční lhůta 6 týdnů.⁸

Záruční dobu je možné také zkrátit – nanejvýš na polovinu zákonné lhůty, tedy na jeden rok. Ovšem toto lze uplatnit pouze v případě, kdy je prodáváno zboží, které již bylo použito.

Záruční doba se u reklamovaného zboží prodlužuje o dobu, kdy probíhá reklamační řízení, tzn. od podání žádosti o reklamaci až po její vyřízení. V případě výměny zboží za nové, není započata nová záruční lhůta, ale pokračuje stávající. (Peníze.cz, 31. 3. 2016)

KDE REKLAMOVAT

Vadné zboží je nutné reklamovat u prodejce, u kterého jsme zboží nakoupili, nemusí však být reklamováno ve stejné provozovně. Zboží lze reklamovat v libovolné

---

⁸ <http://www.epravo.cz/top/clanky/obcanske-pravo/jaka-mame-prava-pri-reklamaci-15688.html>

provozovně daného prodejce, a v záručním servisu, který je uveden v záručním listu.(Peníze.cz, 31. 3. 2016)

K REKLAMACI POTŘEBUJEME

K reklamaci je potřeba, kromě vadného zboží, mít doklad o koupi. Nemusí se však jednat o originální účtenku, koupi zboží mohou doložit například výpisem z účtu.

Obal výrobku (krabici) po vás prodávající nemá právo vyžadovat. (Peníze.cz, 1. 4. 2015)

DOBA POTŘEBNÁ K REKLAMACI

O reklamaci rozhoduje prodejce hned a bez odkladů, pouze ve složitých případech má na rozhodnutí 3 dny. Samotné vyřízení reklamace nesmí trvat déle než 30 dní, ode dne uplatnění reklamace, pokud se prodávající s kupujícím nedohodnou jinak. V případě nedodržení 30 - ti denní lhůty na reklamaci, vzniká kupujícímu nárok na odstoupení od smlouvy a nárok na vrácení peněz.(Peníze.cz, 31. 3. 2016)

VRÁCENÍ PENĚŽ

V případě, že na zboží vznikne neodstranitelná vada, která brání řádnému užívání, mám právo na vrácení peněz.

Pokud se tatáž vada vyskytne třikrát po sobě, nebo pokud se objeví čtyři a více rozličných vad najednou, které brání řádnému užívání zboží, mám nárok na odstoupení od smlouvy, a tím i na vrácení peněz.(Peníze.cz, 31. 3. 2016)

REKLAMAČNÍ PROTOKOL

Reklamační protokol je dokument, který vám musí při podání reklamace prodejce vystavit. Kromě vašich identifikačních údajů, musí protokol obsahovat následující: datum přijetí reklamace, popis reklamované vady a způsob vyřízení reklamace, který požadujete. Po vyřízení reklamace, musí obchodník do reklamačního protokolu znovu zadat datum a popsat proces opravy. Zamítnutí reklamace musí prodejce písemně zdůvodnit. (Peníze.cz, 1. 4. 2015)

CENA REKLAMACE

Reklamace v záruční době je vždy zdarma! Nikdy nic neplaťte. Pokud se na vás prodávající obrátí s tím, že mu máte zaplatit výlohy za poštovné apod., nemá na to ze zákona právo. (Peníze.cz, 31. 3. 2016)

PŘÍKLAD 1:

V obchodě Hajánek s.r.o. manželé Spokojení zakoupili pro své děťátko kolotoč nad postýlku, který hraje uklidňující melodie. Po třech týdnech užívání z kolotoče upadlo jedno závěsné rameno s hračkou, která na něm byla pověšena. Mohou manželé Spokojení výrobek reklamovat? Na co všechno mají nárok?

ŘEŠENÍ:

Manželé Spokojení mohou kolotoč reklamovat, protože se na něho vztahuje zákonná záruční lhůta 24 měsíců.

Manželé mají nárok na bezplatnou opravu zboží, výměnu zboží za jiné, slevu z ceny zboží, nebo odstoupení od kupní smlouvy a vrácení peněz. Jedná se totiž o podstatné porušení smlouvy. Kdyby věděli, že jim rameno kolotoče může spadnout na děťátko, určitě by si ho nekoupili.

PŘÍKLAD 2:

Pan Nováček si přes internet objednal nový notebook s prodlouženou zárukou o jeden rok na mechanické poškození displeje a nechal si ho zaslat na výdejní místo internetového obchodu. Po necelém roce užívání se mu notebook rozbil. Jaké jsou jeho možnosti?

ŘEŠENÍ:

Pan Nováček by měl notebook reklamovat, má dvě možnosti jak to udělat. První varianta je dojít na výdejní místo daného internetového obchodu, a tam svoji stížnost vyřídit s pracovníkem pobočky. Druhá varianta je taková, že přes webový formulář vyplní reklamací a zašle svůj notebook na reklamační oddělení obchodu. Druhá varianta bude však pro pana Nováčka finančně nevýhodná, neboť výlohy na odeslání notebooku na reklamací musí zaplatit ze svého.

PŘÍKLAD 3:

Studentka Jana cestuje do školy každý den autobusem. Rozhodne se využít autobusové dopravy i v den závěrečných zkoušek. Shodou okolností, má ale autobus v tento den zpoždění a Jana přijde na zkoušky pozdě. Má Jana nárok cestu reklamovat?

ŘEŠENÍ:

Jana má nárok podat na dopravce stížnost. Pokud dopravce v přepravních podmínkách garantuje vrácení peněz při zpoždění, má Jana nárok na odškodnění dle stanovených podmínek. Aby Jana odškodnění dostala, musí podat do šesti měsíců od události žádost o odškodnění.

PŘÍKLAD 4:

Martin dostal k narozeninám nový mobilní telefon. Druhý den po škole šel s kamarády k řece a telefon mu z nepozornosti vypadl z kapsy a spadl do řeky. Doma Martin rodičům řekl, že telefon přestal sám od sebe fungovat. Mají Martinovi rodiče právo na reklamaci?

ŘEŠENÍ:

Martinovi rodiče právo na reklamaci nemají, neboť jde o vlastní zavinění a na to se záruční lhůta nevztahuje.

PŘÍKLAD 5:

Ivan, Karel a Jaromír jsou studenti vysoké školy a rozhodnou se udělat toastový večírek pro své přátele z koleje. Jdou do obchodu a nakoupí všechny potřebné suroviny na toasty. V kolejni kuchyňce připravují toasty, když v tom vidí, že jeden z toastových chlebů je uvnitř plesnivý. Co mohou udělat?

ŘEŠENÍ:

- 1) Mohou toastový chléb vyhodit, případně ho dát jednomu z kamarádů domů pro slepice, není to zas tak drahá položka.
- 2) Mohou dojít do obchodu a chléb reklamovat. Ale mají na to právo? Ano, právo na reklamaci toastového chleba mají. Prodejce by jim měl toastový chléb vyměnit za jiný nebo vrátit peníze.

PŘÍKLAD 6:

K jednotlivým položkám nákupního vozíku přiřaď záruční dobu.

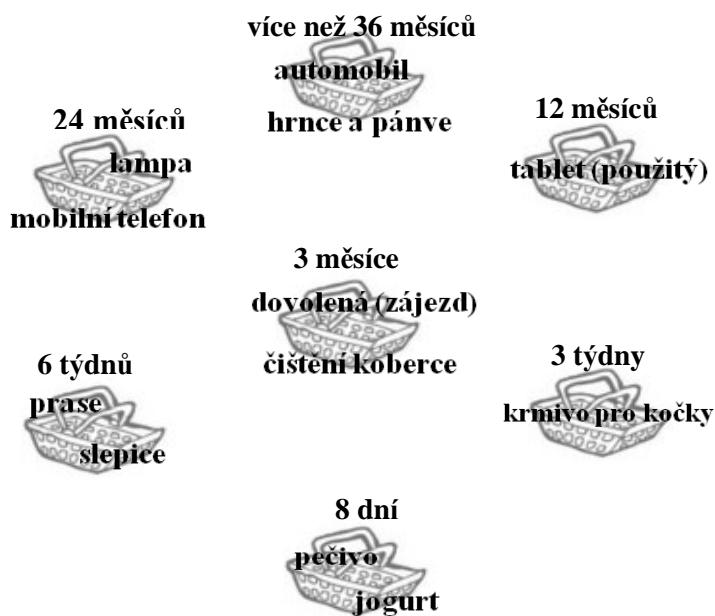
Obrázek 19: Zadání příkladu 6 - reklamace

Zdroj: Vlastní

ŘEŠENÍ:

Obrázek 20: Řešení příkladu 6 - reklamace

Zdroj: Vlastní

9. ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem se snažila zaměřit na příklady z praxe, se kterými se můžeme v každodenním životě setkat. Musím přiznat, že jsem se díky psaní této práce a studování problematiky finanční gramotnosti, dozvěděla mnoho nového. To jak se dojí kráva, jsem už věděla, ale to, že ji můžeme i reklamovat už nikoliv. A tak doufám, že bude tato sbírka přínosem nejen pro mě, ale i pro ty, kteří ji budou číst a především pro žáky 7. – 9. tříd základní školy. Témata, na která jsem se zaměřila, se týkají peněz a hospodaření domácnosti. Jednotlivé řešené příklady se zaměřují na podtémata, jako jsou např.: klamavá reklama, měnový kurz nebo rodinný rozpočet.

LITERATURA

RADOVÁ, J., DVOŘÁK, P. (2007) *Finanční matematika pro každého*. (6. aktualiz. vyd.) Praha: Grada

Radová, J., Dvořák, P., & Málek, J. (2013). *Finanční matematika pro každého* (8., rozš. vyd.). Praha: Grada

Skořepa, M., & Skořepová, E. (2008). *Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia: manuál pro učitele*. Praha: Scientia.

Bárta, Z. (2014). *Finanční gramotnost: výpočty v Excelu*. Praha: Wolters Kluwer.

Dvořáková, Z., & Smrčka, L. (2011). *Finanční vzdělávání pro střední školy: se sbírkou řešených příkladů na CD*. V Praze: C.H. Beck.

Směnárna v Českých Budějovicích a Plzni. *Směnárna Petra Finance*. [online]. 2015 [cit. 2016-05-29]. Dostupné z: <http://www.petrafinance.cz/>

Aktuální kurzovní lístek měn. Česká spořitelna. [online]. 27.5.2016 [cit. 2016-05-29].

Dostupné z: https://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?nfpb=true&windowLabel=T22400144661276676505014&T22400144661276676505014_actionOverride=%2Fportlets%2Fconverter%2Fbegin&_pageLabel=exchangerates_subportal01

Poradci-sobě.cz. *Poradci-sobě.cz*. [online]. 16.9.2014 [cit. 2016-05-22]. Dostupné z: <http://poradci-sobe.cz/vtip-dne/103273/>

Slovník | s | Spotřební koš. *Slovník*. [online]. 2008 [cit. 2016-05-22]. Dostupné z: <http://www.vitejenazemi.cz/slovník/index.php?article=858>

Výpočet vlivu inflace na úspory. *iDnes.cz/Finance*. [online]. 2016 [cit. 2016-05-22]. Dostupné z: http://kalkulacky.idnes.cz/kalkulacky/cr_kalkulator-inflace.php?suma=24000&rok=7&inflacia=3.1

Inflace – druhy, definice, tabulky. *Český statistický úřad*. [online]. [2008] [cit. 2016-05-22]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/mira_inflace

Rodinný rozpočet. *Wikipedie*. [online]. 11.5.2016 [cit. 2016-06-11]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Rodinn%C3%BD_rozpo%C4%8Det#cite_note-jaknabanku-1

Občanský zákoník (nový) – č. 89/2012 Sb.. *Zákony pro lidi*. [online]. 2010 – 2016 [cit. 2016-05-31]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Jaká máme práva při reklamaci?. *epravo.cz*. [online]. 29.1.2002 [cit. 2016-06-15]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/obcanske-pravo/jaka-mame-prava-pri-reklamaci-15688.html>

Reklamace v roce 2016: Jak na to, abyste uspěli. A co si nenechat líbit. *Peníze.cz*. [online]. 31.3.2016 [cit. 2016-06-15]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/reklamace/310074-reklamace-v-roce-2016-jak-na-to-abyste-uspeli-a-co-si-nenechat-libit>

Reklamace 2015: Manuál chytrého spotřebitele. *Peníze.cz*. [online]. 1.4.2015 [cit. 2016-06-15]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/reklamace/298958-reklamace-2015-manual-chytreho-spotrebitel>

02. Principy reklamy klamavé, nepravdivé a reklamní nadsázky. *Katedra podnikového a evropského práva*. [online]. 8.1.2013 [cit. 2016-06-21]. Dostupné z: <http://kpep.vse.cz/projekty/atlas/atlas-02/>

GE Money. *Osobní finance*. [online]. 2016 [cit. 2016-06-21]. Dostupné z: <https://www.gemoney.cz/lide>

Reklama. *Wikipedie*. [online]. 28.5.2016 [cit. 2016-06-11]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Reklama>

Dámské, pánské a dětské oděvy. *Internetový obchod bonprix*. [online]. 2016 [cit. 2016-06-21]. Dostupné z: <http://www.bonprix.cz/>

Klamavá reklama – příklad z reality. *Bezplatná právní poradna online zdarma*. [online]. 17.11.2010 [cit. 2016-06-21]. Dostupné z: <http://www.bezplatnapravni poradna.cz/online-zdarma/ruzne/zneni-vynatky-definice/4836-klamava-reklama-priklad-z-reality.html>

Novela zákona č. 254/2004 sb., o omezení plateb v hotovosti. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*. [online]. 1.12.2014 [cit. 2016-06-21]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Verejne-investovani/Verejne-drazby-a-realitni-cinnost/Informace-a-aktuality/Novela-zakona-c-254-2004-Sb,-o-omezeni-plateb-v-h>

Hotovostní a bezhotovostní peníze. TIVIT. [online]. 2013 [cit. 2016-06-21]. Dostupné z: <http://www.tivit.cz/poradime-vam/financni-poradenstvi/penize/formy-penez/hotovostni-a-bezhotovostni-penize/hotovostni-a-bezhotovostni-penize>

Platební styk. *Finanční gramotnost*. [online]. 2012 [cit. 2016-06-21]. Dostupné z: <http://www.nenechsedojit.cz/platebni-styk>

Česká národní banka. Česká národní banka. [online]. 2016 [cit. 2016-06-21]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz/cs/index.html>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Líc bankovky v hodnotě 2 000 Kč	12
Obrázek 2: Rub bankovky v hodnotě 2 000 Kč	12
Obrázek 3: Poštovní poukázka typ A.....	13
Obrázek 4: Vyplněná poštovní poukázka typ A	14
Obrázek 5: Screen příkazu k úhradě přes internetové bankovníctví.....	14
Obrázek 6: Screen vyplněného příkazu k úhradě přes internetové bankovníctví	15
Obrázek 7: Screen okna trvalého příkazu v internet bance.....	16
Obrázek 8: Screen vyplněného okna trvalého příkazu v internet bance	17
Obrázek 9: Reklama Bonprix.....	45
Obrázek 10: Dodatečné informace k akci	45
Obrázek 11: Nabídka účtu Moneta Money Bank.....	46
Obrázek 12: Podmínky vedení účtu Genius Free & Flexi	46
Obrázek 13: Obrázek A k příkladu 4	47
Obrázek 14: Obrázek B k příkladu 4.....	48
Obrázek 15: Obrázek C k příkladu 4.....	48
Obrázek 16: Obrázek D k příkladu 4	49
Obrázek 17: Obrázek E k příkladu 4.....	49
Obrázek 18: Obrázek F k příkladu 4.....	50
Obrázek 19: Zadání příkladu 6 - reklamace.....	57
Obrázek 20: Řešení příkladu 6 - reklamace	57

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Zadání příkladu 5 - DPH.....	22
Tabulka 2: Řešení příkladu 5 - DPH.....	22
Tabulka 3: Kurzy devizového trhu.....	23
Tabulka 4: Kurz měny k 29. 5. 2016.....	24
Tabulka 5: Průměrná meziroční inflace	29
Tabulka 6: Zadání příkladu 4 - inflace	31
Tabulka 7: Řešení příkladu 4 - inflace	31
Tabulka 8: Zadání příkladu 1 - rodinný rozpočet.....	38
Tabulka 9: Řešení příkladu 1 - rodinný rozpočet.....	38
Tabulka 10: Měsíční rozpočet Štěpánky	39
Tabulka 11: Zadání příkladu 3 - rodinný rozpočet.....	41